

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INOVATÍVNE VZDELÁVACIE NÁSTROJE

Téma: „Platobná karta”

Tomasz Załona
Monika Makowiecka

I. Odôvodnenie výberu témy

Čoraz viac a čoraz častejšie platíme pomocou platobnej karty. Plastový peniaz už nie je pre nikoho atrakciou, zovšeobecnel a vymizli už aj pocity, že môžeme stratiť peniaze, ktoré sme si zhromaždili na bankovom účte.

Oplatí sa poznať riziká a spôsoby ako zabrániť strate finančných prostriedkov na účte.

II. Všeobecné vzdelávacie ciele

- Poznanie šancí a hrozieb súvisiacimi s používaním platobných kariet.
- Dôležitým prvkom realizácie tejto témy je tiež naučiť sa čeliť hrozbám, ktoré používanie platobných kariet prináša.

III. Tematický rozsah hodín

1. Platobná karta – na čo slúži a oplatí sa ju vlastniť?
2. Základné informácie o kartách
3. Bankové podvody
4. Nespoľahlivé bankomaty a terminály
5. Jednoduché spôsoby na zabezpečenie platobných kariet
6. Cvičenia

IV. Metódy vedenia hodín

- 1) Miniprednáška (na základe prezentácie)
- 2) Ilustračné materiály – interaktívny film
- 3) Práca pod vedením
- 4) Práca v skupine

1. Platobná karta – na čo slúži a oplatí sa ju vlastniť?

Aká je definícia platobnej karty?

Platobná karta je karta, ktorá je prepojená s naším bankovým účtom.

Karta nám umožňuje využívať naše prostriedky, ktoré sú zhromaždené na účte.

1. Platobná karta – na čo slúži a oplatí sa ju vlastniť?

Čo to znamená?

Pomocou nej je možná platba napríklad v obchode, kaviarni, reštaurácií atď..

Okrem toho platobná karta umožňuje výber peňazí v bankomate.

2. Základné informácie o kartách

Každá platobná karta:

- má rozmer 54 milimetrov na 86 milimetrov,
- má magnetický prúžok alebo čip (kde sa nachádzajú údaje o majiteľovi karty – konkrétne jeho meno a priezvisko),
- obsahuje názov banky, ktorá ju vydala,
- jej identifikátor,
- dátum platnosti,
- kód CVV/CVV2 alebo CVC/CVC2.

Najdôležitejšie sú však posledné zabezpečenia.

2. Základné informácie o kartách

Kódy sú zdrojom citlivých údajov o majiteľovi plastových peňazí.

- ▶ Prvý kód je nevyhnutný na vykonávanie transakcií, napríklad v obchode, je overovaný preskenovaním magnetického prúžka pomocou terminálu,
- ▶ Druhý kód nám slúži na internetové platby. Často sa stáva, že je pri internetových platbách potrebné uviesť číslo karty, dátumu jej platnosti a tiež kód, ktorý sa nachádza na jej druhej strane. Vtedy zadávame CVC/CVC2.
- ▶ Tretím z najdôležitejších kódov je PIN.

2. Základné informácie o kartách

Bezhotovostné transakcie sa stali súčasťou nášho života. Dnes má takmer každý v peňaženke platobnú kartu, pomocou ktorej môže uhradiť účet v reštaurácii, na benzínovej stanici, urobiť nákup v supermarkete alebo zaplatiť za byt.

2. Základné informácie o kartách

Zaujímavosť 😊

V dnešnej dobe tento typ elektronických platobných nástrojov vydávajú nielen banky, ale tiež finančné inštitúcie alebo dokonca aj obchodné siete, benzínové stanice a telekomunikačné firmy.

2. Základné informácie o kartách

Pozor!

Plastový peniaz už nie je atrakciou, zovšeobecnel a vymizli aj pocity, že môžeme stratiť peniaze, ktoré sme si zhromaždili na bankovom účte.

3. Bankové podvody

Moderné vynálezy sa veľmi často otočia proti nám.

V minulosti bola najbežnejším typom krádež platobnej karty a získanie jej PIN-u. Nakoľko povedomie verejnosti v tejto oblasti vzrastá, týchto incidentov je čoraz menej.

3. Bankové hrozby

Hrozby:

Na makroúrovni delia organizácie, také ako MasterCard, podvody súvisiace s platobnými kartami – na dve skupiny:

- ▶ nebezpečné
- ▶ neškodné

3. Bankové podvody

Nebezpečné hrozby:

To sú také, pri ktorých organizácia pre spracovanie platieb prichádza do styku s masovou hrozbou, napr. pre milióny kariet.

Príklad: vlámanie hackerov do firmy Sony, kde získali informácie o klientoch používajúcich PlayStation Network.

Za takúto udalosť sa dá považovať aj porušenie bezpečnostných systémov firmy Amazon alebo platobných systémov, takých ako Apple Pay. Tieto webové stránky ukladajú informácie o miliónoch klientov a majú všetky informácie o ich kartách nevyhnutné na realizáciu transakcií.

3. Bankové podvody

Neškodné hrozby:

Tie, o ktorých väčšinou čítate v médiách.☺

Príklad: krádež peňazí z účtu po preskenovaní karty, neautorizované transakcie realizované cez internet, napr. po návrate zo zahraničnej dovolenky. Stručne povedené, všetky také udalosti, ktoré sú individuálne a malého rozsahu.

4. Nespoľahlivé bankomaty a terminály

Bezkontaktné platobné karty

Práve tie vyvolávajú v súčasnosti najväčšie emócie. Je na to niekoľko dôvodov.

- Banky vydávajú bezkontaktné karty bez ohľadu na to, či chceme využívať ich funkciu alebo nie.
- Predstavujeme si, že ktokoľvek sa k nám môže s čítačkou kariet zozadu priblížiť, napríklad v hromadnej doprave a stiahnuť z našej karty maximálnu možnú sumu.
- Obávame sa, že ak dôjde k odcudzeniu takejto karty, zlodej ju bude môcť opakovane používať bez uvádzania PIN-u – a hoci to môže byť pravda, vôbec to neznamená, že budeme musieť za takéto operácie platiť.

4. Nespoľahlivé bankomaty a terminály

Typické hrozby:

Bankomat:

- Prekenovanie karty
- Odsledovanie PIN-u
- Fyzická krádež karty pri bankomate
- Fyzická krádež peňazí po výbere z bankomatu

4. Nespoľahlivé bankomaty a terminály

Typické hrozby:

Transakcia v obchode:

- Preskenovanie karty v predajni alebo reštaurácií.
- Odsledovanie PIN-u.
- Fyzická krádež karty.

4. Nespoľahlivé bankomaty a terminály

Typické hrozby:

Používanie bezkontaktnéj karty:

- Šanca náhodnej platby bez nášho vedomia je v praxi mýtom.
- Možnosť vykonania offline bezkontaktnéj transakcie a transakcie bez PIN-u – napr. po krádeži karty.
- Možnosť bezkontaktného načítania údajov z čipu karty (ale bez kódu CVC) a histórie posledných offline transakcií.

4. Nespoľahlivé bankomaty a terminály

Typické hrozby:

Platby na internete:

- Údaje o karte budú “odsledované” prostredníctvom internetu – počas komunikácie medzi nami a predajňou.
- Údaje o karte použije internetový obchod na iný účel ako je spracovanie transakcií.
- Údaje o karte budú z predajne ukradnuté.
- Zaplatíme a tovar sa k nám nedostane.

5. Jednoduché spôsoby na zabezpečenie platobných kariet

Dobрым spôsobom môže byť nastavenie nízkych limitov na platobnej karte, a tiež nastavenie upozornení o všetkých operáciách na bankovom účte.

Ak krádež okamžite nahlásime banke a na polícií, je možné, že sa nám podarí získať späť svoje peniaze.

Finančné inštitúcie za podvody urobené týmto spôsobom preberajú zodpovednosť a v mnohých prípadoch vrátia stratené peniaze.

5. Jednoduché spôsoby na zabezpečenie platobných kariet

Čo robiť v ťažkých situáciách?

Bankomat:

- Skontrolujte, či na bankomate nie sú namontované nejaké zvláštnosti – zloději môžu nad bankomatom namontovať ďalšiu mikrokameru, skener a kryt klávesnice.
- Vyberajte si bankomaty na monitorovaných miestach, napr. tam, kde sú bankové kamery.
- Vyberajte si bankomaty v uzavretých priestoroch – napr. vstupné haly v bankách.
- Pri zadávaní PIN-u si prekryte klávesnicu dlaňou.
- Používajte bankomat v spoločnosti nejakého známeho – ak je s nami nejaká osoba, tak je hrozba krádeže nižšia ako v prípade jednej osoby.
- Prerušte transakciu, ak sa počas nej cítite ohrozený.

5. Jednoduché spôsoby na zabezpečenie platobných kariet

Co robiť v ťažkých situáciách?

Transakcia s PIN-om v predajni:

- Nespúšťajte kartu z očí – nikdy!
- Ak je v predajni terminál, ktorý sám číta údaje z mikročipu na karte – sami do neho vkladajte a vyberajte kartu.
- Venujte pozornosť tomu, či predavač skenuje kartu raz a či to robí cez terminál.
- Pri zadávaní PIN-u zakryte klávesnicu dlaňou.
- Buďte opatrný predovšetkým v zahraničí.

5. Jednoduché spôsoby na zabezpečenie platobných kariet

Čo robiť v ťažkých situáciách?

Používanie bezkontaktnej karty:

- Nosiť v peňaženke dve bezkontaktné karty pri sebe – predstavuje stopercentnú ochranu pred možnou krádežou. Pri dvoch kartách nemožno platiť bez nášho vedomia, pretože karty rušia rádiové vlny.
- Kartu priblížte k platobnému terminálu až potom, keď uvidíte koľko máte zaplatiť.

5. Jednoduché spôsoby na zabezpečenie platobných kariet

Čo robiť v ťažkých situáciách?

Platby na internete:

- Stránka obchodu by mala podporovať šifrovanie SSL.
- Oplatí sa skontrolovať správnosť certifikátu SSL internetového obchodu.
- Skontrolujte, či údaje o karte poskytujeme predajni, alebo firme, ktorá platbu sprostredkováva (acquirer).
- Neukladajte údaje o svojej kreditnej karte na stránke internetového obchodu.
- Využívajte tak zvané eWallety, čiže elektronické peňaženky – takouto peňaženkou je napríklad MasterPass.

5. Jednoduché spôsoby na zabezpečenie platobných kariet

Osvedčené postupy:

- PIN a kód CVC/CVV musíte chrániť ako oko v hlave – práve oni slúžia na potvrdenie, že to Vy ste vykonali transakciu.
- PIN za žiadnych okolností neuchovávajte spolu s kartou, napr. zapísaný na papieriku v peňaženke.
- Všetky karty by ste mali držať pri sebe, bez ohľadu na to, kde budete.
- Oplatí sa systematicky kontrolovať bankové výpisy – ak si spisujeme výdavky, rýchlo nájdeme transakcie, ktoré sme sami nerobili.
- Nahradte čo najviac transakcií autorizovaných PIN-om – bezkontaktnými transakciami.

5. Jednoduché spôsoby na zabezpečenie platobných kariet

Iné spôsoby na zvýšenie bezpečnosti:

Banky a platobné inštitúcie zavádzajú tiež ďalšie zabezpečenie online transakcií,

napr. 3D Secure (tiež označované ako “MasterCard SecureCode” a “Verified by Visa”).

3D Secure to je riešenie, v rámci ktorého – sme presmerovaný na webovú stránku banky s cieľom poskytnúť ďalší zabezpečujúci kód.

Väčšinou je zasielaný na náš mobil vo forme SMS-ky.

6. Praktické cvičenia

Ďakujem za pozornosť

